

Het geheugen van Auschwitz

Een paar weken geleden heb ik vol aandacht en met diepe emotie de documentaire “Het geheugen van Auschwitz” bekeken.

Deze documentaire is gemaakt in het kader van de bevrijding van Auschwitz-Birkenau, 75 jaar geleden.

Vlak voordat het bevrijd werd, hebben de nazi's het kamp nog geprobeerd te vernietigen....archieven....crematoria...om zo deze verschrikkelijke misdaad aan het oog van de waarheid te doen onttrekken.

1,3 miljoen mensen zijn hier omgekomen, waarvan 90% Joods.

Het gebied bestrijkt een oppervlakte van 200 hectare en bevat 155 gebouwen, kilometers hekken, prikkeldraad, koffers, schoenen, allerlei voorwerpen, sterren en heel veel haar.

In één barak bevonden zich 700 mensen of meer.

Ze konden alleen maar op hun zij liggen, anders paste het niet. Mensen raakten door het verstikkende gebrek aan ruimte in paniek en werden zolang geslagen dat ze toch gingen liggen.

Als je 's nachts naar de wc moest, wist je dat je je plek kwijt was. Dus je kon beter niet naar de wc gaan, met alle gevolgen van dien.

In de crematoria werden 2000 mensen per keer vergast. Dat duurde 7 minuten. Het geschreeuw en gekrijs is voor sommigen nu nog te horen

Ooggetuige:

“De vrachtauto met naakte vrouwen en meisjes kwam aan bij crematoria III. Ze gleden van de laadbak omlaag, zoals je grind stort. Langzaam sleepten ze zich voort naar de bunker... waar ze langs de trap afdaalden.”

En het volgende lied/gedicht ontstond in dit duivelse vernietigingskamp:

***Birkenau, vervloekt Birkenau
Gedrenkt in bloed en tranen
En door God vergeten
Bodem van de hel
Birkenau, weg van doornen
Duizenden slachtoffers, massagraven
Koninkrijk zonder God
Dat is Birkenau***

Dan vertelt de documentaire dat het moment in de geschiedenis was aangekomen dat de gebouwen in Auschwitz- Birkenau **niet meer uit zichzelf konden blijven staan**. Dat kwam vanwege de zware atmosferische condities al die jaren: harde wind, regen, vorst, hoog grondwaterpeil. Afbreken en vervolgens reconstrueren was geen optie, **omdat er anders geen recht gedaan werd aan dit levende bewijs** van de degeneratie van de mensheid. Het moest ten volle bewaard blijven om **RECHT** te doen aan de nabestaanden en slachtoffers, **opdat hun intens diep lijden niet voor niets zou zijn geweest**. Sterker nog: dit afschuwelijke lijden moet achteraf een zinvol doel krijgen. **De waarheid moet daarom gehoord en bewaard blijven. Dit heeft mij diep geraakt!**

Vijf jaar lang, dag in, dag uit heeft daarom een grote groep mensen met minutieus geduld en liefde delen van het kamp in **zijn oorspronkelijke situatie hersteld**.

Je zag bijvoorbeeld dat er heel voorzichtig lijm in muren werd gespoten. Alle overgebleven schoentjes werden met de grootst mogelijke aandacht behandeld en gesorteerd. In één schoentje werd nog een proefwerk gevonden. Er was schetsboek gevonden, met zeer nauwkeurige tekeningen. Daar werden foto's van gemaakt, omdat het gelamineerd was en zo dreigde te vergaan. De verroeste blikken, waar het gas in had gezeten, werden beetje bij beetje in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Muren werden gestut, dakpannen en prikkeldraad werden vervangen. Tandborstels werden gesorteerd. Warmte installaties werden ondergronds of op zolder geplaatst. Eén ding zal niet worden bewaard, maar overgelaten worden aan de vergankelijkheid uit respect voor de slachtoffers en dat is de enorme hoeveelheid menselijk haar.

Primo Levi zei: "Dit is gebeurd, dus het kan weer gebeuren."

Een nabestaande zei op de herdenking: **"Gij zult niet onverschillig zijn of blijven.** Overal op de wereld in 2020 worden mensenrechten aangetast, worden historische feiten verdraaid tot historische leugens. Blijf de minderheden respecteren, want anders kan er een nieuw Auschwitz ontstaan. Trap niet in de valkuil van de gedachte dat zoiets ergs nooit meer zal gebeuren. Blijf herdenken. **Blijf waakzaam, zodat de poort van de dood uiteindelijk zal leiden naar de poort van het Leven.**